

Ud over de nævnte satellitter deltager Danmark i udviklingen af en europæisk løfteraket, kaldet *Ariane*, og i det hidtil største rumprojekt, nemlig udviklingen af et bemandedt rumlaboratorium, *Spacelab*.

Ariane-raketten tages i operationel brug i begyndelsen af 1980'erne. Vesteuropa vil således blive i stand til at opsende geostationære nyttesatellitter med en europæisk raket.

Spacelab placeres i en af USA (NASA) udviklet genanvendelig rumfærge og sættes i kredsløb omkring jorden. Opsendelsen forventes at finde sted i 1980. Rumfærgen er på størrelse med et almindeligt mellemdistancefly og kan lande som et almindeligt fly. Spacelab vil give brede videnskabelige kredse adgang til at udføre undersøgelser uden for jordens atmosfære, rettet såvel mod det ydre rum som mod jorden, f. eks. meteorologiske observationer, udforskning af jordens naturrigdomme og forureningskontrol. For Danmarks vedkommende knytter der sig interesse til udforskningen af Grønland fra rummet. Herunder vil man beskæftige sig med bl. a. geologi, glaciologi og oceanografi.

Denne række af projekter, der hidtil er gennemført som specialprojekter under ESRO-konventionen, har understreget behovet for at få tilvejebragt en tidssvarende konvention om det europæiske rumsamarbejde, og i 1973 påbegyndtes udarbejdelsen af en sådan konvention.

Efter 2 års drøftelser kunne der indkaldes til ministermøde i rumkonferencen med henblik på bekræftelse af de opnåede forhandlingsresultater.

Danmarks deltagelse i samarbejdet blev behandlet i regeringens fællesmarkedsudvalg den 9. april 1975, hvor man bemyndigede den danske delegation til konferencen til at godkende det udarbejdede konventionsudkast med tilhørende slutakt og resolutionstekster.

Konventionen vedrørende oprettelsen af en europæisk rumorganisation blev herefter underskrevet i Paris den 30. maj 1975 af følgende lande:

Belgien
 Danmark
 Frankrig
 Italien
 Nederlandene
 Schweiz
 Spanien
 Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirland
 Sverige
 Forbundsrepublikken Tyskland.

Yderligere har Irland den 31. december 1975 underskrevet konventionen.

Konventionens indhold.

I præamblen redegøres for konventionens baggrund.

Konventionens artikel I bestemmer, at samtlige medlemsstater skal deltage i de i artikel V, 1 a) omhandlede obligatoriske aktiviteter og skal yde bidrag til organisationens faste fællesudgifter. Endvidere bestemmes, at organisationens hovedsæde skal være beliggende i Paris-området.

Artikel II redegør for organisationens formål. Der lægges blandt andet, sammenlignet med ESRO-konventionen, som noget nyt vægt på den praktiske anvendelse af rumforskning og rumteknologi. Med henblik på organisationens koordinerende opgave fremhæves, at der skal udarbejdes en fælles europæisk rumpolitik og de nationale programmer gradvis integreres i det europæiske program.

Artikel III omhandler udveksling og offentliggørelse af videnskabelige og tekniske oplysninger.

Artikel IV vedrører udveksling af personer, der er beskæftiget med arbejde inden for organisationens kompetence.

Artikel V behandler organisationens aktiviteter og programmer. Det bestemmes, at organisationens virksomhed dels skal omfatte aktiviteter, der er obligatoriske for medlemslandene, dels valgfrie aktiviteter. Det fremgår videre, at organisationen kan udføre operative aktiviteter for brugere, der afholder omkostningerne.

Artikel VI omhandler organisationens faciliteter og servicefunktioner. Det bestemmes, at organisationen ikke skal oprette nye faciliteter eller servicefunktioner uden først at have undersøgt muligheden for at anvende eksisterende — fælles europæiske eller nationale — midler.

I artikel VII er organisationens industripolitik fastlagt. Det bestemmes således, at industripolitikken skal sikre, at alle medlemsstater deltager i gennemførelsen af det europæiske rumprogram, idet der her tages hensyn til deres økonomiske bidrag.

Af artikel VIII fremgår, at der skal gives løfteraketter eller andre rumtransportsystemer, hvis udvikling har tilknytning til organisationen eller en medlemsstat, en særlig fortrinnsstilling.

Artikel IX indeholder regler om anvendelse af organisationens faciliteter, om bistand til medlemslandene fra organisationen og om levering af produkter, der er udviklet under et af organisationens programmer.

Artikel X bestemmer, at organisationens organer skal være rådet og generaldirektøren, som bistås af en medarbejderstab.